

Classe des Sciences humaines
Klasse voor Menswetenschappen

18.II.2020

De opkomst van ongehuwd samenwonen wereldwijd

door

Ronny LESTHAEGHE*

TREFWOORDEN. — Ongehuwd samenwonen; Huwelijksuitstel; „Tweede demografische transitie”; Ethische revolutie; Familiesystemen; Waardenverschuiving; Individuele autonomie.

SAMENVATTING. — De verspreiding van ongehuwd samenwonen in grote delen van de wereld is een typisch fenomeen dat deel uitmaakt van een bredere „tweede demografische transitie”, naast onder meer ook uitstel van ouderschap, geboorten buiten het huwelijk, of opkomst van hersamengestelde gezinnen. Drie patronen van prenuptiaal ongehuwd samenwonen worden onderscheiden: historische vormen, samenwonen als gevolg van economische deprivatie (zgn. „pattern of disadvantage”, POD), en eigenlijke tweede demografische transitie (SDT) vormen als gevolg van normatieve verschuivingen, institutionele verzwakking, en versterking van individuele autonomie. Tevens zijn de drie patronen direct te verbinden met de dominante familiesystemen in de wereld: patriarchaal, conjugaal-nucleair, exogame lineage systemen, en gemengde vormen. De genese van de POD- en SDT-vormen kan ook gevolgd worden via de patroonontwikkeling naar onderwijsniveau. De lezing gaat verder in op al deze aspecten via diverse empirische voorbeelden.

KEYWORDS. — Unmarried Cohabitation; Marriage Postponement; “Second Demographic Transition”; Ethical Revolution; Kinship Systems; Ideational Change; Individual Autonomy.

SUMMARY. — *Worldwide Patterns in the Rise of Premarital Cohabitation.* — The cohabitation boom in large parts of the world is a typical phenomenon belonging to a broader second demographic transition which, *inter alia*, also includes postponement of parenthood, rising out-of-wedlock fertility, or the increase in blended families. Three patterns of premarital cohabitation can be identified: traditional forms, the so-called “pattern of disadvantage” (POD), and the “second demographic transition” pattern (SDT). The POD form stems from economic poverty or crisis, whereas the SDT form is directly related to normative and cultural shifts towards individual autonomy, secularization and weakening institutions. The three patterns are also related to the four dominant family and kinship systems in the world: patriarchal, conjugal-nuclear, exogamous lineage-based, and mixed forms. The genesis of the POD and SDT patterns

---

* Lid van de Academie.

If you wish to contact this author, please contact the secretariat of the Academy
contact_raos@kaowarsom.be

can also be followed via the evolution according to the degree of education. This lecture will focus on these aspects by presenting a large set of empirical examples.